

NASJONALPARKSTYRET FOR JOSTEDALSBREIN

Til adressatar i følgje liste

Sakshandsamar: Maria C. Knagenhjelm
Telefon: 57643137

Vår dato
18.10.2011

Vår referanse
2011/1783 -

Jostedalsbreen nasjonalpark - innkalling til styremøte den 25.oktober i Loen

Vi viser til møte den 10. juni og den 30. september der nasjonalparkstyret avgjorde at neste møte skulle være den 25. oktober, i samband med 20-års jubileet for Jostedalsbreen nasjonalpark.

Vi kallar med dette inn til styremøte tysdag den 25. oktober på Hotell Alexandra i Loen.

Program:

Kl. 08.30 Styremøte på Hotell Alexandra, rom Bødalen
Kl. 12.00 Lunsj og avreise

Saksliste:

- Sak 41 – 2011 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 42 – 2011 Val av to styrerepresentantar til å skrive under referat
- Sak 43 – 2011 Godkjenning av referat frå møtet den 30. september i Jostedalen
- Sak 44 – 2011 Orienteringssakar
 - a) Gjenoppbygging av bruer i Sunndalen
 - b) Vestsideelvene i Jostedalen – status
 - c) Heimeside for nasjonalparkstyret
 - d) Reiserekning og møtegodtgjersle for arbeid i styret
- Sak 45 – 2011 Rammeløyve til oppføring av stølshus på Sunndalsseter (*vedtakssak*)
- Sak 46 – 2011 Bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn; kva ønskjer styret å prioritere for 2012? (*vedtakssak*)
- Sak 47 – 2011 Søknad om skirennet Skåla ned vinteren 2012 (*drøftingssak*)
- Sak 48 – 2011 Evaluering av jubileumsseminar og festmiddag (*drøftingssak*)
- Sak 49 – 2011 Eventuelt

Dersom nokon har merknader til sakslista eller har andre saker dei ønskjer å ta opp under eventuelt, kan de gje ei melding til underteikna.

Dersom eit styremedlem ikkje har høve til å møte, ber vi om tilbakemelding til nasjonalparkforvaltaren.

Velkommen til styremøte på 20 års-dagen sidan Jostedalsbreen nasjonalpark vart oppretta av Kongen i Statsråd!

Med vennleg helsing

Torodd Urnes
Leiar (sign.)

Maria C. Knagenhjelm
Sekretær/nasjonalparkforvaltar

Adresseliste (på e-post):

Einar Målsnes, ordførar i Balestrand kommune
Nils Gjerland, ordførar i Førde kommune
Anders Ryssdal, ordførar i Gloppen kommune
Gerd Dvergsdal, ordførar i Jølster kommune
Torodd Urnes, ordførar i Luster kommune
Eline Orheim, Sogndal kommune
Nils P. Støyva, ordførar i Stryn kommune
Gunnvor A. Sunde, Sogn og Fjordane fylkeskommune

Kopi med vedlegg pr. e-post:

Kari Bolstad, Balestrand kommune
Sølvi Fretheim Steig, Luster kommune
Johan Berge, Stryn kommune
Eva Marie Halvorsen, Førde kommune
Per Jarle Myklebust, Gloppen kommune
Atle Reidar Sandnes, Jølster kommune
Jarle Aarvoll, Sogndal kommune
Jarle Skartun, Sogn og Fjordane fylkeskommune
Statens naturoppsyn Jostedalsskreen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Direktoratet for naturforvaltning

Kopi utan vedlegg pr. e-post

Hotell Alexandra

Møte i styret for Jostedalsbreen nasjonalpark den 25. oktober

Tid: Tysdag den 25. oktober 2011 kl. 08.30 – 12.00

Stad: Hotell Alexandra

Til stades frå styret:

Andre deltakarar:

Saksliste:

Sak 41 – 2011

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 42 – 2011

Val av to styrerepresentantar til å skrive under referat

Sak 43 – 2011

Godkjenning av referat frå møtet den 30. september i Jostedalen (sjå vedlegg)

Sak 44 – 2011

Orienteringssakar

- a) Gjenoppbygging av bruer i Sunndalen
- b) Vestsidelvene i Jostedalen – status
- c) Heimeside for nasjonalparkstyret
- d) Reiserekning og møtegodtgjersle for styrearbeid

Sak 45 – 2011

Rammeløyve for oppføring av stølshus på Sunndalsseter (vedtakssak, sjå vedlegg)

Sak 46 – 2011

Bestillingsdialogen med Statens naturoppsyn; kva ønskjer styret å prioritere for 2012? (vedtakssak, sjå vedlegg)

Sak 47 – 2011

Søknad om skirennet Skåla ned for vinteren 2012 (drøftingssak)

Sak 48 – 2011

Evalueringsseminar og festmiddag (drøftingssak)

Sak 49 – 2011

Eventuelt

Dispensasjons-eller tilskotssaker til handsaming i møte 25. oktober

Saksnummer 2011- 45

Søklar: Dag Hjelle

Oppsummering: Søknaden gjeld oppføring av stølshus på Sunndalsseter. Tiltaket er heimla i verneforskrift, samt opna for, både i forvaltnings- og i skjøtelsplan. Det er føreslått å gje eit rammeløyve på oppføring av sel på alternativ 2 på setervollen, og søklar må komme attende med nye teikningar og mål på bygget for betre å tilpassast stølsmiljøet på Sunndalsseter.

Heimel:. Verneforskrifta for Jostedalsbreen nasjonalpark § 4, punkt 1.3

Innstilling: Dag Hjelle får eit rammeløyve til å føre opp eit sel plassert på alternativ 2, dvs. på steinmurar nord for elvi. Dag Hjelle må kome tilbake med teikningar av selet tilpassa tomte (alt. 2) før endeleg løyve vert gjeve. Når det gjeld nye teikningar av selet vil vi peike at selet i utsjånad må tilpassast tradisjonell byggjeskikk for sel og stølshus, jf. vurderingane i løyvet. Vi viser og til sel som har blitt restaurerte på Sunndalsseter dei siste åra.

Jostedalsbreen nasjonalpark – rammeløyve til oppføring av sel på Sunndalsseter – Dag Hjelle

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre har i møte 25. oktober 2011, i sak nr 2011- 45 gjort følgjande vedtak...

Dokument i saka:

- Søknad frå Dag Hjelle datert den 26.04.2011 (vedlagt kart, teikningar og uttale frå Sunndalssetra sameige), og e-post datert den 02.08.2011
- Uttale frå kulturavdelinga i Sogn og Fjordane fylkeskommune datert den 28.06.2011
- Synfaringar den 23.09.2010 og 06.06.2011. I tillegg var vi på synfaring på setra saman med Erling Gjörven frå sameiget 8. september inneverande år.

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift om vern av Jostedalsbreen nasjonalpark
- Lov om bevaring av naturens mangfold (naturmangfoldlova)
- Forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark
- Skjøtselsplan for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Jostedalsbreen nasjonalpark

Søknaden

Søknaden gjeld dispensasjon frå vernereglane for å oppføre eit tradisjonelt sel på Sunndalssetra. Dag Hjelle viser i søknaden til gjeldande setrekontrakt for Sunndalssetra sameige og til Skjøtselsplan for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Jostedalsbreen nasjonalpark. Søkjar er eigar av bruk gnr./bnr.17/2 i Hjelledalen og er dermed fullverdig part i Sunndalssetra sameige med rett til å føre opp eit sel og eit fjøs på Sunndalssetra (ifølge setrekontrakten). På synfaringa 06.06.2011 opplyste Dag Hjelle at han ikkje har sel på Sunndalssetra i dag, og ikkje har rettar i noko sel som står der i dag.

Dag Hjelle viser til at i skjøtselsplanen for Sunndalen opnar fylkesmannen for bruk av denne retten; sitat frå side 28 punkt 6.4: "Ikkje alle som har seterrett har sel på Sunndalssetra. Fylkesmannen er innstilt på å gje alle grunneigarar som har rett på sel, men som ikkje har sel i dag, løyve til å føre opp eitt sel i tradisjonell byggestil. Også seterfjøs i tradisjonell byggestil vil kunne få løyve. På Sunndalssetra var tømmersele og grindssystem opphavleg vanleg. Det vanlege er sel og fjøs kvar for seg. Ombygging frå fjøs til sel/hytte vil i utgangspunktet ikkje få løyve."

På synfaringa 23.09.2010 fekk Dag Hjelle klargjort at fylkesmannen truleg ville godkjenne utforminga av bygningen og plassering av bygningen. Etter dette har Jostedalsbreen nasjonalparkstyre overteke forvaltningsansvaret.

I søknaden vert det gjort greie for utforming av bygningen som baserer seg på informasjon frå skjøtselsplanen, gjennomgang av aktuell byggeskikk (og praktisk bygningsutforming, materialar og teknikk) ved Nordfjordmuseet ved Petter Eide og oppmåling av aktuelle liknande bygningar på Sunndalssetra, synfaring 23.09.10 og epost/telefon konferanse med Tom Dybwad hjå fylkesmannen. På bakgrunn av dette er det søkt om å få oppføre eit sel med følgjande utforming:

Selet er søkt oppført i tradisjonell byggestil som eit tømmersele med utvendig kledning av vestlandspanel.

- Selet oppføres i 6" laft med følgjande mål på laftekassen (målepunkt sentret i laftevegg).
- Lengde: 720 cm, Bredde: 420 cm. Høgde til mønet kortvegger ca 350 cm. Høgde til raft på langvegger ca. 200 cm.
- Grunnmur: Avhengig av tomtas utforming og plassering; men planleggjast utført som ringmur forblenda med naturstein
- Utvendig kledning med vestlandspanel med vekslende ulike breidder; 1"x 6", 1" x 7", 1" x 8".
- Tak: Torvtak med takvinkel ca: 28 grader, takåsar utstikk på endevegger vert dekt av vindskeier
- Vindauge: Rørosvindauge: Kortvegg 1: 1 vindauge 113cm x 98 cm. Langvegg 1: 1 vindauge 113 cm x 98cm og 1 vindauge 113cm x 98cm. Kortvegg 2: dør og eit vindauge 58x58. Langvegg 2: 1 vindauge 58x98. Plassering av vindauga går fram av vedlagt teikning.
- Materialar: laft utført i seintveksande furu, tilsvarende kledning utført i 1" bord av seintveksande furu. Farge: mørk brun, vindaugskarmer og sprosser i kvit farge. Ubehandla kledning vert vurdert opp mot ønskje om ein så vedlikehaldsfri bygning som mogleg.

Ved plassering av selet har Dag Hjelle vurdert følgjande:

- Minst mogleg konfliktgrunnlag i høve til andre sameigarar og tradisjonelle "rettar" knytta til bestemte tufter og sel.
- Nærheit til eller konflikt med verneverdige tufter el. bygningar
- Plassering på fast grunn (fjell) med minimale risiko for setningsskader
- Plassering på grunn med god drenering
- Minimere nødvendig grad av inngrep i naturen, redusere behov for graving, fundamentering og tilhøyrande massetransport
- Minimere kostnader til opparbeiding av tomt/ grunnmur
- Arkitektonisk vurdering i høve til nabobygg.
- Lett terreng å bevege seg i utanfor selet (eit familiemedlem med ein medisinsk diagnose vil kunne klare seg betre i nærområde rundt selet dersom terrenget er lett å bevege seg i).

Det har vore vurdert fire ulike stader for plassering av selet. Dag Hjelle har landa på alt. 4 som det beste, og Sunndalssetra sameige har og sagt at dette er den plasseringa dei prioriterer. I Sunndalssetra sameige si uttale av 23.04.2011 står det at "Bygningens utforming og størrelse vart godtatt av sameigemøtet - einstemmig. Sameigemøte vedtok at plassering nr. 4 slik det fremgår av vedlagte kart er den beste plasseringen. Retninga på bygget bør ta utgangspunkt i dei to hovedretningane for husa på setra. Nøyaktig plassering av selet i området 4 vert avgjort ved synfaring. Vedtaket var einstemmig."

Lovgrunnlag

Føremålet med vernet av Jostedalsbreen nasjonalpark er i forskrifta datert den 25. oktober 1991

omtala slik:

- å verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høg fjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging
- å verne om kulturminne og kulturlandskap

I Jostedalsbreen nasjonalpark er landskapet verna mot alle inngrep, m.a. oppsetjing av bygningar (verneforskrifta § IV, punkt 1.1). Forvaltningsstyresmakta kan gi løyve til å byggje, ombyggje, utvide, eller endre bygningar m.m. som nemnd under punkt 1.2. Bygningane skal vere i tråd med tradisjonell byggeskikk på staden og tilpassast landskapet i området. (verneforskrifta § IV, punkt 1.3).

I forvaltningsplanen for nasjonalparken frå 1994 heiter det at "privat hyttebygging (fritidshytter) i nasjonalparken vil ikkje bli tillate, med unntak av at grunneigar etter nærare vurdering vil kunne få løyve til oppføring av stølshus/fritidshytte i stølsområde der naturen ikkje har teke over og dersom dette ikkje er konfliktfylt, t.d. i høve til kulturminneverdiar".

I skjøtelsplanen for Bødalen, Erdalen og Sunndalen i Jostedalsbreen nasjonalpark frå 2001 heiter det at "ikkje alle som har seterrett har sel på Sunndalssetra. Fylkesmannen er innstilt å gje alle grunneigarar som har rett på eit sel, men som ikkje har sel i dag, løyve til å føre opp eit sel i tradisjonell byggjestil".

Vurdering

Ut frå retningslinjer som er trekt opp i forvaltningsplan og skjøtelsplan for Jostedalsbreen nasjonalpark er det rimeleg å gi løyve til oppføring av eit sel slik Dag Hjelle har søkt om. Det viktige blir då vurderingar kring utforming og plassering av selet. Kulturavdelinga i Sogn og Fjordane fylkeskommune er rådgivar for forvaltningsstyresmakta når det gjeld dette.

Etter synfaringa 06.06.2011 der kulturavdelinga i fylkeskommunen, saman med søkjar og representantar frå Sunndalsseter sameige var med, skriv Sogn og Fjordane fylkeskommune i eit brev av 28.06.2011 følgjande:

"Under synfaringa vart to av dei alternative plasseringane lagt til sides på grunn av nærleiken til nabosel og fare for mogeleg konflikt med fornminne. På sørsida av elva ligg det eit sel, ei eldre turisthytte og ei større fjøstuft. Den gamle turisthytta er ikkje lenger i bruk til sitt opphavlege føremål, men er framleis ein bygning med ein viss stil og særpreg. Turisthytta er bygd i to høgder og er langt større enn dei tradisjonelle husa på setra. Bygningen ligg for seg sjølv, og litt i utkanten av det gamle stølsmiljøet. Ved å plassere nye stølshus i dette området, vil den avstanden turisthytta har i forhold til stølsmiljøet verte mindre og føre til ei noko uheldig blanding av to heilt forskjellige stilarter. Plassering av eit stølshus på dei høgareliggjande berga lengst mot nordvest i stølsområdet, kan heller ikkje tilrådest før det er gjort ei avdekking av området og ei nærmare undersøking av berggrunnen. Konklusjon: Sogn og Fjordane fylkeskommune si kulturminnefaglege vurdering, er at tomt nr 2, rett nord for elva, gjerne er den mest eigna tomta for oppføring av eit nytt stølshus. Murane her er mest truleg av dei yngste på stølsvollen og kan på ein forholdsvis enkel måte tilpassast til ny bruk."

Då Dag Hjelle vart gjort kjend med konklusjonen til Sogn og Fjordane fylkeskommune, mottok fylkesmannen, som sekretariat, følgjande kommentar (e-post av 02.08.2011): "Eg merkar meg tilrådinga frå Sogn og Fjordane Fylkeskommune. Tilrådinga i høve til plassering vil vesentleg fordyre og vanskeliggjere realisering av sel på Sunndalsetra i og med at det medfører tungt steinarbeid med nedtaking, ny fundamentering og oppattsetting av gråsteinsmur. Tilrådinga er og i strid med vedtak i sameigarmøte og søkar sine interesser. Sameigemøte har lagt til grunn for sitt vedtak at ein ønskjer å utvikle seterområdet i tråd med tradisjonell arkitektur og miljø samt at fleire av grunneigarane skal kunne ha sine sel på setra - noko som vil medføre at det er fleire som naturleg har interesse i å delta i arbeidet med vedlikehald av seter/ stiar og landskap. I tillegg har fleire av sameigarane diskutert om det er mogleg å sette opp att Knutefjøsene på murane ved sidan av alternativ 4. Av desse årsakene har søkar og sameigemøte funne at alternativ 4 er det som best ivaretek desse interessene. Eg ber om at desse synspunkta blir framført og aller helst teke til følgje i Nasjonalparkstyrets handsaming av og vedtak i saka."

Jamfør § 7 i naturmangfaldlova skal §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg mynde.

§ 8 kunnskapsgrunnlaget:

Kunnskapsgrunnlaget vurderer vi som godt nok gjennom skjøtelsesplanen og tidlegare synfaringar i området. Det er tilstrekkeleg kunnskap om Sunndalen og om tiltaket til å vurdere at det ikkje vil vere fare for skade på natur og økosystem. Viktig kunnskap og vurderingar har vore innhenta frå kulturminneavdelinga hjå fylkeskommunen, som har danna mykje av grunnlaget for slutning. Likevel må Dag Hjelle søkje om igjen med nye teikningar som står meir i stil med resten av stølsmiljøet før endeleg vedtak kan føreligge.

§ 9 om føre-var-prinsippet og § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning:

Fordi saka gjeld oppføring av eit sel i eit eksisterande stølsmiljø, vurderer vi at det ikkje blir særlege endringar i høve til situasjonen i dag. Det vert stilt strenge krav til utforming av selet, slik at det harmonerer med resten av stølsmiljøet.

§ 11 om kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar:

Plasseringa av selet på alternativ 2 på stølsvollen vil truleg auke byggekostnadane, i motsetning til alternativ 4 som var høgst prioritert av søkjar.

§ 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode:

Vi vurderer at oppføring av selet vil skje på den mest miljøforsvarlege måten med dei vilkåra som er sett. Nærare vilkår, mellom anna transportmetode for materialar, og liknande, vil bli handsama i det endelege løyvet til oppføring av selet.

Sekretariatet for nasjonalparkstyret meiner det skal sterke argument til å overprøve fylkeskommunen si tilråding om plassering av selet. Vi kan ikkje sjå dei momenta med eventuelle kostnader og anna er avgjerande for å tilrå eit anna alternativ enn fylkeskommunen si tilråding. Sekretariatet meiner, etter samråd med kulturavdelinga i fylkeskommunen, at teikningane som følgjer søknaden ikkje er gode nok til å gi eit endeleg løyve. Det er særleg (omfanget av) vindaug som må endrast, og inngangsdøra til selet skal vere midtstilt. Innvendig høgde på langveggen bør vere lågare enn 200 cm. Grunnflata på selet (ca. 4,2m x 6,5 m) må tilpassast tuften. Frakt av

materialar til bygging av selet må truleg skje med helikopter. Søknad om bruk av helikopter bør sendast samstundes med søknad om endeleg byggjeløyve med nye teikningar.

Framlegg til vedtak:

Sekretariatet har følgjande framlegg til vedtak på bakgrunn av framlagt dokumentasjon og vurderingar:

Dag Hjelle får eit rammeløyve til å føre opp eit sel plassert på alternativ 2, dvs. på steinmurar nord for elvi. Dag Hjelle må kome tilbake med teikningar av selet tilpassa tomte (alt. 2) før endeleg løyve vert gjeve.

Når det gjeld nye teikningar av selet vil vi peike at selet i utsjånad må tilpassast tradisjonell byggjeskikk for sel og stølshus, jf. vurderingane i løyvet. Vi viser og til sel som har blitt restaurerte på Sunndalsseter dei siste åra.

Bestillingsdialogen – bakgrunn og kort forklaring

Omgrepet Bestillingsdialogen kom til for nokre år sidan for å ha ei formell plattform mellom forvaltningsstyresmakta og Statens naturoppsyn (SNO). Dette er eit planleggingsverktøy der ein ser på kva for arbeid, tiltak, utfordringar og prioriteringar som bør utførast i forvaltningsområdet for kvart år. Ideelt sett så lager SNO ein rapport og fortel om utfordringar, "kvar skoen trykker", vidareformidlar innspel frå publikum og andre og kjem med forslag. På bakgrunn av dette vil forvaltningsstyresmakta og SNO kome fram til kva ein bør prioritere i/for verneområdet for neste år. Dette skjer i november/desember kvart år. Bestillingsdialogen gjeld ikkje berre arbeid knytt til pengar, men også anna arbeid som ein meiner oppsynet/forvaltninga sjølv bør prioritere kommande år (t.d. ekstra fokus på ulovleg helikopterflyging/registrering av spesielt interessant biologisk mangfald/ naturvegledning). Likevel er det tiltaka som krev ekstra midlar som har hovudfokus.

Bestillingsdialogen er formalisert gjennom eit skjemasystem som forvaltninga og SNO brukar. Dette blir vidare sendt til Direktoratet for naturforvaltning (DN) og SNO som sentralt prioriterer vidare tiltaksdelen utifrå statsbudsjettet og politiske føringer. Nokre større prosjekt bruker å bli løfta fram for å få fram nokre "fyrtårn-prosjekt" som kan vare over fleire år. Skålastiprosjektet er eit slikt. Trongen for midlar er ulike i ulike verneområde og kan vere ulikt frå år til år. I medio mars er statsbudsjettet fordelt på ulike tiltak i dei ulike verneområda. Då er det naturleg å ha eit nytt bestillingsdialogsmøte mellom forvaltning og SNO.

Moglege tiltak i Jostedalsbreen nasjonalpark 2012

Årsrapporten frå SNO er ikkje laga pr. dags dato, og dei fleste moglege tiltak er heller ikkje kostnadsberekna. Lista under (ikkje prioritert), med korte kommentarar, er å sjå på som eit innspel utifrå kunnskap om, og kjennskap til, nasjonalparken. Bilde og utfyllande kommentarar vert presentert under styremøtet den 25. oktober.

Skålastiprosjektet

Som nemnt så er dette eit fleirårig stort prosjekt som det er gitt lovnad om frå DN/SNO-sentralt skal prioriterast slik at det blir sluttført. Likevel må det prioriterast frå Jostedalsbreen nasjonalparkstyre for å nå opp i konkurransen mot andre store prosjekt. Sommarsesongen 2012 er satt som siste år med omfattande arbeid på Skålastien. Ettersom prosjektet er så stort har vi brukt ekstern prosjektleiar (Ole Runar Aabrekk frå Utmarksressurs AS) og han har allereie utarbeidd prosjektplan for neste år (sjå vedlegg).

Restaurering av gamle ferdselsveggar

Det er mange stiar som fører opp til brekanten og nokre stiar som går frå bygd til bygd utan å krysse bre. Mange av stiane treng eit større restaureringsarbeid. Grunnen til dette er fleire, både slitasje gjennom tida, større flaumar og skred og manglande årleg vedlikehald. Ein del av dei gamle stiane kan stadvis vere bygd opp med steintrapper og andre stader er det så bratt at det er sett ned jarnrøyr og kjettingar å halde seg i. Dei stiane som truleg treng størst restaureringsarbeid, sett frå naturoppsynet si side (ikkje i prioritert rekkefølge), er stiane til/i:

- Flatbrehytta, Fjærland i Sogndal
- Oldeskaret, Oldedalen i Stryn
- Lundeskaret, Kjøsnesfjorden i Jølster
- Kvitsteinsvarden, Veitastrond i Luster
- Kamperhamrane, Sunndalen i Stryn

Andre aktuelle stiar er Supphelledalen i Fjærland, Bergsetdalen i Jostedalen, Fåbergstølsgrandane i Jostedalen og Kattanakken i Briksdalen.

For fleire av stiane er det gjort noko vedlikehaldsarbeid dei siste åra, men ein god del er mellombels og kortsiktig. For å få gjort godt og haldbart arbeid bør det gjerast eit godt forarbeid. Dette gjeld kva for restaureringsarbeid som bør gjerast på ulike delar av stien, kva kostnadane vil vere og ein konklusjon på kven som tek det årlege vedlikehaldet. Dette forarbeidet bør gjerast første året og så vil styret ha eit godt grunnlag til å prioritere tiltak vidare. Det vil vere naturleg å sette opp ferdselsteljarar i dei aktuelle stiane for å sjå eventuelle skilnad før og etter tiltak. Mindre vedlikehald vil vere aktuelt å gjere i samband med forarbeidet.

Informasjonsskilt ved innfallsportane og turistknutepunkt

Nasjonalparkskilta med den blåsfarge og –form (designskilt) er sett opp 12 stader. Av ulike grunner er det tidlegare bestemt å ikkje vidareføre desse, men bruke enklare informasjonsskilt på isblå bakgrunn. Informasjonsskilta har litt felles tekst, men det meste av tekst og bilde er forskjellig frå stad til stad for å gje dei besøkande meir informasjon om den enkelte stad i nasjonalparken.

Oversikt som viser kvar det er sett opp designskilt og forslag til kvar det bør settast opp nye enkle informasjonsskilt:

Stad	designskilt	nye skilt pri 1	nye skilt pri 2	merknad
Strynefjellet			x	Tystigen/
Sunndalen		x		
Erdalen		x		
Hjelle		x		
Nasjonalparksenteret	x			
Stryn sentrum	x			
Loen	x			
Skåla-parkering		x		
Bødalseter	x			Øydelagt
Kjenndalen	x			Ikkje sett opp pga usemje
Olden	x			
Brenndalen				Ønske frå næringsutøvar
Melkevoll	x			pionerskilt
Briksdalen	x			
Utvikfjellet		x		
Byrkjelo			x	
Myklebustdalen			x	
Stardalen		x		
Haugadalen		x		
Befringsdalen			x	

Fonn			x	
Skei	x			
Haukedalen			x	krysset
Grøneng		x		
Gaularfjellet		x		
Lunde		x		
Bøyabreen	x			
Øygard, stien mot Flatbrehytta		x		
Supphellebreen	z			Her er det nye skiltet på plass
Bremuseet/busstopp	x			
Berge			x	
Anestølen		x		
Sogndalsfjæra	x			ikkje sett opp
Hafslo	x			
Veitastrond, vårstølen	x			
Tungestølen		x		
Gaupne	x			Finst, ikkje sett opp 1)
Fossøy, flaummerke		x		Ønske frå grunneigarar
Bergsetdalen	x			
Breheimsenteret				Øydelagt 1)
Fåbergstølen/breen			x	
Styggevatnet			x	1)

1) Bør samordnast med Breheimen nasjonalpark

Det finst eldre skilt for Jostedalsbreen nasjonalpark som står ulike stader, både inne og ute. Skiltet er så gammalt at dei gamle grensene (frå før 1998) står på. Det bør vurderast om det i tillegg skal lagast ein plakat/skilt med generelle opplysningar om nasjonalparken som kan brukast rundt heile parken.

Utbetring av parkeringsplassar ved innfallsportar

For besøkande er ofte enden av vegen, eller ein parkeringsplass, sjølv innfallsporten og "fyrsteintrykket" av nasjonalparken. Alle desse stadene ligg utafor vernegrensa, men må vurderast i forvaltninga. Fleire av parkeringsplassane gir eit litt "tilfeldig" inntrykk: kvar startar og sluttar parkeringsplassen, finst det bord og benkar, finst det toalett, finst det informasjon? Ein start for å kome vidare med dette, er å be arkitekt/landskapsarkitekt (eventuelt invitere studentar) om å utforme gode løysingar. Dette vil vere eit typisk samarbeidsprosjekt med kommunane. Aktuelle stader kan vere Bødalseter og Kjenndalen i Stryn, Haugadalen i Jølster, Bøyabreen og Supphellebreen i Sogndal, Tungestølen og Bergset i Luster.

Naturvegledning – sommarprosjekt

Ønsket om å vite meir om plante- og dyreliv og ikkje minst om geologi, bre og klima ser vi er aukande blant dei besøkande i nasjonalparken. Men folk er lite interessert i å betale for dette. I SNO er

kompetansen stadig voksane på dette området etter å ha hatt eigen Naturveileder-seksjon i fleire år. Alle tre nasjonalparksentra ønskjer å knyte til seg naturveglegiarar. Ettersom Bremuseet er vedteke som forvaltningsknutepunktet for Jostedalsbreen nasjonalpark, kan arbeide fram eit prosjekt om naturvegleging mellom Bremuseet, nasjonalparkstyret v/ sekretæren og SNO.

Kulturlandskapstiltak

Sjølv om mykje er nasjonalparken er bre, fjell og bratte dalsider, så er det òg mange stølar og kulturlandskap innafor vernegrensa. Landskapet kring stølane viser framleis gode spor frå historisk bruk. Gjennom ein målretta plan og fleirårig tiltak kan ein klare å gjenskape noko av kulturlandskapet og det biologiske mangfaldet knytt til det opne, menneskepåverka landskapet. Aktuelle skjøtselstiltak kan vere styrt beite, hogst, slått og lauving. Med erfaring frå andre stader, nytter det ikkje berre å rydde og hogge kratt. Aktuelle område må vurderast i høve økologien og den tidlegare bruken av området. Det bør lagast gode planar for dette før ein sett i gang. Erfaring frå DYLAN-prosjektet vil vere aktuell kunnskap å bygge på. Aktuelle område er Sunndalen, Erdalen og Bødalen (Bødalseter).

Særmerkte namn i nasjonalparken

Kvifor heiter det Bjødnakyrkjebreen, Kjelkevarden, Tjuvskora og Bings gryte? Ei innsamling av fakta og ein presentasjon av særmerkte namn i nasjonalparken er ein viktig del av kulturhistoria som er interessant å vidareformidle eller bruke i naturformidlingsarbeid.

Andre forslag

Nedanfor er ei liste med andre føreslegne idear som kan være aktuelle for nasjonalparken dei neste åra. Desse kan også være grunnlag for diskusjon under styremøtet. Medlemmar av Jostedalsbreen nasjonalparkstyre vert oppfordra til å komme med eigne forslag til prioriterte tiltak for 2012.

- Utarbeide temabrosjyre/stoff om kvartærgeologi i nasjonalparken
- Skrive ei jubileumsbok for nasjonalparken
- Nasjonalparkdiplom
- Juni-markering av 20-års jubileet
- Markere den europeiske nasjonalparkdagen, 24.mai
- Utarbeide/samle informasjon/bakgrunnstoff om nasjonalparken
- Fotodokumentasjon - prioriteringar
- Artsobservasjonar - prioriteringar
- Revidering av Forvaltningsplanen

Framlegg til vedtak:

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gjer vedtak om å prioritere følgjande tiltak til bestillingsdialogen for året 2012:

1. ...
2. ...